

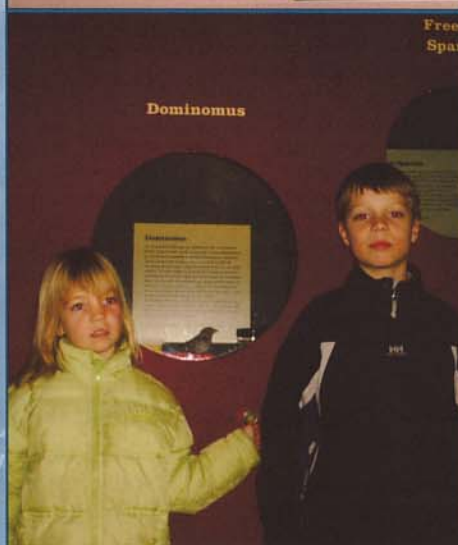
De dominomus en andere beroemde mussen

De dominomus werd op dinsdag 15 november 2005 in Leeuwarden door een schot van een plaagdierbestrijder uit het midden van Nederland geschoten, op verzoek van de organisatoren van "Domino Day" in Leeuwarden. Andere mogelijkheden om de mus weg te krijgen bestonden niet en de organisatie vreesde dat hij nog meer dan de 23.000 omver geworpen dominostenen van de 4 miljoen om zou gooien. Na zeer veel media aandacht over het afschieten van het diertje ontstond een hetze tegen de evenementenorganisatie en ook tegen de schutter. Hoewel hij alleen maar in opdracht werkte, werd hij zelfs met de dood bedreigd!

Het musje is uiteindelijk geprepareerd en in de collectie van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam opgenomen. In de hal van het museum staat een aantal skeletten van dieren, zoals giraffe Como en tijger Boris. Verder zijn nog vele "oude bekenden" te vinden in het museum, waaronder het grote skelet van Ramon. Ramon kon met recht "de reus van Diergaarde Blijdorp" worden genoemd. Ramon was een zeer imposante mannetjesolifant (bul). Hij zorgde ervoor dat in 1984 voor het eerst een olifantje geboren werd in een Nederlandse dierentuin. Dit was het beroemde kalfje Bernhardine. Ramon is in 1998 tijdens het verwekken van nog meer nageslacht aan een hersenbloeding gestorven.... Zijn skelet is nu te bewonderen in Rotterdam.

Terug naar de hal van het museum waar "De Grote Huismus Tentoonstelling" is uitgesteld. Een expositie waarin de natuur en cultuur van de huismus (*Passer domesticus*) misschien wel 's werelds bekendste vogel, centraal staat. De Mussenhall of Fame! In het midden is de vitrine met de dominomus. De dominomus is te bewonderen op een doosje dominostenen. Daarnaast staat een potje met al zijn organen op alcohol.

Aan de linkerkant staat een vitrine met de oudste Nederlandse mus. Deze is door Herman Schlegel in juni 1840 opgezet en behoort tot de collectie van Naturalis in Leiden. Ook is de cricketmus te vinden. Johan Giraklan doodde op 3 juli 1936 deze mus, die toevallig langs vloog, met een cricketbal. Vervolgens is hij opgezet en nu heeft hij een ereplaats in het museum van de Marylebone Cricket Club uit Londen. Ook is daar de Freedom Sparrow te vinden. Deze spreeuw, inderdaad geen mus, werd op 4 juli 1981, de Amerikaanse onafhankelijkheidsdag, geconfskeerd en gedood door de Australische douane toen hij met PanAm vlucht 811 als verstekeling meevloog van Los Angeles naar Sydney. Ook is de eerste Amerikaanse mus te vinden. Dit mannetjesdier werd in 1875 gevonden aan de oevers van de Hudson en opgezet door Edgar Mearns en is te vinden in het American Museum of Natural History in New York. Omdat Nicolas Pike het getijp van de mussen miste in Noord Amerika liet hij in 1875 acht paartjes huismussen los in Brooklyn in New York. De mussen gedijden uitstekend en verbreidden zich al spoedig over heel Amerika. Als



laatste in de Hall of Mussenfame moet Clarence worden genoemd. Clarence is naam van de mus gevonden door Clare Kipps op de stoep van haar huis op 1 juli 1940 in Londen. Ze bracht het musje groot en het was tot 23 augustus, de dag waarop het stierf, haar huisdier. De mus kon zelfs zingen. Helaas is het diertje niet te zien als resultaat van overjarige huishoudster bij de familie Kipps. Wel is het boek "Sold for furthing" over Clarence nog te koop. Dit boek had een oplage van 100.000 exemplaren. In Nederland is het vertaald in "Gevederde vondeling".

Nog wat informatie over de mussententoonstelling: in de speciale expositie hal staat een achttal panelen met informatie over mussen en hun voorkomen. Zo kan men foto's vinden van mussennesten onder dakpannen. Wist u trouwens, dat mussen in de regel hun voedsel zoeken in een straal van 50 tot 100 meter van hun nest. Ook het verspreidingsgebied van een mus is vrij beperkt, 600 meter. Op de wereld is het een van de meest succesvolle vogelsoorten. Het aantal broedparen bedraagt 63 tot 130 miljoen paren in Europa. In Noord Amerika wordt dat geschat op 200 miljoen.

Verder zijn er nog vele wetenswaardigheden over mussen te vinden, zoals het mussengilde. Elke paardeneigenaar moest elk jaar 25 dode mussen inleveren. Schilderijen en etsen van mussen, beeldjes van mussen en bekende mussendeskundigen zoals Linch Tinberge, J. Dennis Summer, Jan Pinowski. Ook Nederland heeft een mussendeskundige, namelijk Kees Hey. Kees is in 1985 gepromoveerd op de mus. Het aantal mussen in Nederland neemt nog steeds verder af door diverse oorzaken. Mussen zijn in Nederland dan ook vrij zeldzaam geworden en er mag niet op gejaagd worden. Alleen met een ontheffing mogen ze bestreden worden.

De Grote Mussententoonstelling is nog te bezichtigen tot en met 13 mei 2007. Meer informatie over openingstijden, bereikbaarheid van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam kunt u vinden op www.nmr.nl.

*Een mus is niets, een bolletje van veren
Hij is de vogel van het klein gebaar.
Een fluitje aan de voorkant en een paar
Futiele vlerkjes om te manoeuvreren
Een vleugel om op kruimels te trakteren
En zeker geen record verbeteraar
Een hagellading lood is even zwaar
Maar wie zou ooit zo'n beestje liquideren
Hij heeft zijn toekomst achteloos vergooid
Even wat met domino gestrooid
Was ik zo'n stedenbouwer ik vergat je
Aan 't schieten van de mus wijd ik geen woord
Ruim twintigduizend stenen op een grafe*

Patty Scholte